

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra FRA DEN GAMLE FABRIK

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II*, 1905-, s. 26. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsøe02-shoot-idm14050474600000/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II

fra Cognak, var en saa højsindet Tanke, at enhver god Statsborger maatte gribe den med Glæde. Han afholdt sig selv hver Eftermiddag fra denne Nydelse og indsendte aarlig Beløbet — „og kunde han gøre dette,“ sagde han til Onkel, „maatte en Stenpiller sagtens kunne undvære de lumpne Rigsdalere.“ Nationalekonomien var dengang almægtig — Hans blev ofret for Datidens besparende Bestræbelser.

Da Onkel meddelte ham Afslaget, vilde han ikke tro derpaa. — „Naa, saa det mener de i Kancellet,“ sagde han og klæde sig i Hovedet. — „Tillader Hr. Administratoren, at jeg maa faa det skriftligt.“ Onkel gav ham Kollegiets Svar. Det var naturligvis en vidtløftig Betænkning, og jeg tror, at Hans i længere Tid spekulerede paa at gaa lige til Kongen med den. I denne Tid blev han bleg og ordknap. Han pudsede ikke mere de gamle Sele-tøjer om Søndagen, og gik ikke i Trinitatis Kirke. Dannebrogsgaandet blev taget ned, og Kanarifuglen laa en Morgen dødfrossen paa Bunden af Buret. Hammerens Klang hørte næsten op, og flere Gange, naar jeg om Middagen kom for at besøge ham, sad han krumbøjet paa den højryggede Stol med de store, grove Glarøjne paa Næsen og Kollegiets Svarskrivelse i Haanden.

„Hvad staar der, Viggo?“ spurgte han mig, og pegede hver Gang paa det samme Sted i Skrivelsen. Jeg læste: „Direktionen for det almindelige Understøttelsesfond ser saaledes, ifølge de af det kgl. General-Toldkammer og Kommerce-Kollegium udtalte Motiver, ingen Grund til at bevillige Stenpiller Hans Rasmussen Køge den af ham begærede Understøttelse af seks og tredive Daler aarlig.“ Han saa' stift hen for sig og spurgte: „Hvad er Motiver, Viggo?“

„Motiver? — Det véd jeg ikke, Hans.“

„Naa, saa det véd han ikke, og han er dog op-

lært," sagde han og foldede Papiret sammen. „Nej, ser han, det er Kongen, der er bedaaret, Viggo. Motiver? — Det er nu det, de ta'er ham med!“

Hans skulde bort. Onkel havde sagt ham det, men det var, som om han ikke forstod det. „Hvem skal saa passe Seletøjerne, Hr. Administrator?“ var det eneste Svar Onkel havde faaet. For at formilde Afskedens Brød saa meget som mulig og lindre den virkelige Nød, der var til Stede, havde Onkel tilbudt ham at komme hver Dag op i Køkkenet og hente sin Middagsmad. Om Morgenen gik gamle Hans ud af Gaarden. Han bar sin Søndagskofte, blanke Sko og -- Dannebrogshaandet i Knaphullet. Men hans Haand og Stemme rystede — han var bleven ti Aar ældre i de Dage. Arbejderne flokkedes for at sige ham Farvel. Mange havde Taarer i Øjnene, og jeg saa' flere end én Søvdaler komme frem af Lommer, hvor de ikke laa i Overflod. Igenimod tolv kom Hans igen og sagde til Rasmus, at han havde glemt noget oppe i Brænderiet. Klokkeren ventede vi ham i Køkkenet — men han kom ikke, og Onkel lod gaa Bud ned til Rasmus. Lidt efter kom denne i stor Forfærdelse. Man havde søgt Hans i det gamle Brænderi og fundet ham. Men han hang paa den ene Væg i sit Strømpebaand, og paa den anden var Kollegiets Svar opslaaet med fire Messingsøm, beskyttede mod Fugtighed ved Læderlapper, skaarne af Morten Luthers Bibelbog.

Menigmand kan undertiden vise en blodig Ironi!

Efter denne Katastrofe blev det gamle Brænderi øde og forladt. Gamle Hans havde søgt det, fordi det for ham indeholdt Mindernes Rigdom. Nu undgik alle det. Selv den nye, konstituerede Stenpikker opstillede som en Betingelse, at han maatte faa Plads i Kvartsmøllen ved et Vindu, som ikke vendte ud til Kirkegaarden. Det varede imidlertid